

MANGROVEN IN DE OOST-GODAVARIDELTA (ANDHRA PRADESH, INDIA): ETNOBOTANISCH BELANG EN RELATIE TOT DE VISSERIJ

Collin Sarah

Vrije Universiteit Brussel, Departement Biologie
Laboratorium voor Algemene Plantkunde en Natuurbehoud, Pleinlaan 2, B-1050 Brussel
E-mail: collinsarah@hotmail.com

Promotor: Prof. Dr. N. Koedam

Co-promotors: Dr. F. Dahdouh-Guebas and Denis Depommier

Academiejaar 2001-2002

SAMENVATTING

Het onderzoek voor deze thesis werd uitgevoerd in het Godavari mangrovenwoud (16°30'N-17°00'O en 82°10'- 82°23'O) gelegen in het Oost-Godavari District van de staat Andhra Pradesh in India.

Verschillende anthropogenische praktijken zoals de overexploitatie door de plaatselijke bevolking, en meer recentelijk, de extensieve ontwikkeling van de aquacultuur en de pollutie van rurale en verstedelijkte gebieden (zoals Kakinada), liggen aan de oorzaak van de kwalitatieve en kwantitatieve degradatie van de Godavari mangroven.

De exploitatie van het Godavari mangrove-ecosysteem is reeds sinds mensenheugenis aan de gang om te voorzien in de basisbehoeften zoals hout als brandstof en voor constructiedoeleinden en voedsel en een inkomen via het vissen. Honderd interviews werden uitgevoerd bij de vissersgemeenschappen van de Godavari mangroven om informatie te bekomen over deze ethnobotanische aspecten of plaatselijke gebruiken van het woud. Ook werd er informatie bekomen over de kennis van het mangrovenwoud, het belang van het ecosysteem voor het vissen en de visie omtrent de dynamiek van het woud.

Zoals reeds vermeld gebruikt de plaatselijke bevolking de mangroven voor verschillende doeleinden. De resultaten tonen aan dat de vissersgemeenschappen *Avicennia marina*, een dominant species in het woud, het frequentst gebruiken als brandhout en voor constructiedoeleinden. De bast van *Ceriops decandra* wordt gebruikt als verf- en looistof voor de vissersnetten om hun duurzaamheid te verlengen en de bast van *Aegiceras corniculatum* wordt aangewend als vergif tijdens het vissen. De bladeren van *Avicennia* spp. en *Excoecaria agallocha* worden gebruikt als voeder voor het vee. Het medicinale gebruik van mangroven kon niet worden aangetoond.

De visserij in het mangrovegebied voorziet in eiwitrijk voedsel en een inkomen. Vooral *Penaeus monodon*, *Lates calcarifer* en *Scylla serrata* zijn geliefd voor hun marktwaarde. De 'gidasa valla' is het meest gebruikte net. De vissers klagen over een daling in vangsten en geven daar verscheidene oorzaken voor, sommigen gelinkt anderen niet gelinkt met een verandering binnen het ecosysteem.

De meerderheid van de vissers rapporteren een stijging in vegetatieoppervlakte in vergelijking met het verleden. Ze zijn ook van mening dat deze trend zich zal voortzetten in de toekomst. Andere bronnen tonen echter aan dat het Godavari mangrovenwoud door de mens nooit gespaard is geweest en reeds lange tijd onderworpen is aan overexploitatie om in brandhout te voorzien. De verbouwing van het mangrovegebied tot aquacultuurponden vormt een meer recentere dreiging.

De aangebrachte gegevens en ondervindingen zijn gedetailleerd en vormen een goede referentie over de ethnobotanische en visserijgerelateerde aspecten van de mangroven. Toch bestaat de hypothese dat als deze studie gedurende de laatste 50 jaar met periodieke tijdsintervallen van 10 jaar uitgevoerd geweest zou zijn, meer gedetailleerde profielen in verband met vegetatietrends en gebruikrelaties konden opgesteld worden. Het zou daarom zeer interessant zijn om deze studie in de toekomst te herhalen. Op die manier zouden evoluties in het plaatselijk gebruik van het Godavari mangrovenwoud opgevolgd kunnen worden en zou dat waardevolle informatie opleveren op lokaal niveau. Dit kan dan geïntegreerd worden in het bestaande 'mangrove management plan'.

Aangezien de meeste vissers een stijgende trend opmerken in het vegetatieprofiel van het Godavari mangrovenwoud dankzij het verbod op het kappen en verzamelen van vers hout, is het mogelijk dat zij, deels of volledig, van goede wil zijn om de voorwaarden binnen het bestaande 'mangrove management plan' te respecteren. Wanneer het echter neerkomt op het aanwenden van alternatieve bronnen, waarvan de kwaliteiten niet evenwaardig zijn als het mangrovehout wat betreft de huishoudelijke en visserijgerelateerde behoeften, zijn de vissersgemeenschappen niet meer bereid om zich te integreren in het beleidsplan. Deze tegenstrijdige bevindingen werden bediscussieerd in relatie met de socio-demografische en economische kenmerken van de vissersgemeenschappen van de Godavari mangroven en wijzen op uitgesproken gebruiksrelaties tussen bos en mens, waarbij in de huidige economische context van de betrokkenen een alternatief niet mogelijk is.

Kortom, om het succes te garanderen van het bestaande 'mangrove management plan', is het aangeraden dat de implementaties verscherpt worden op voorwaarde dat er goede alternatieven worden aangereikt voor het mangrovehout dat bovenal kosteloos aanwezig is.

Deze alternatieven moeten voor alle vissersgemeenschappen aangereikt worden in overweging met het feit dat het niet gemakkelijk is om de traditionele gebruiken van deze gesloten gemeenschappen te wijzigen.